

Sygn. akt II Ka 518/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Agnieszki Gańko

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2023 r.

sprawy **M. L.**

oskarżonego z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 13 marca 2023 r. sygn. akt II K 45/22

utrzymuje wyrok w mocy;

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. P. P. 840 zł (w tym 157,07 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, jego wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 518/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 13 marca 2023 r. sygn. akt II K 45/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>W przyjętej apelacji obrońca oskarżonego nie sformułowała żadnego zarzutu, ograniczając się do stwierdzenia, że zaskarża wyrok w całości i wnosi o uniewinnienie oskarżonego, w uzasadnieniu wskazując, że niefrasobliwość przypisanego oskarżonemu działania nie powinna skutkować jego odpowiedzialnością karną. Na rozprawie odwoławczej nowy obrońca wskazywał, co winno być treścią zarzutu, mianowicie błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, że działanie oskarżonego miało na celu udzielenie innej osobie pomocy w popełnieniu przestępstwa, podczas gdy materiał dowodowy nie dawał podstaw do ich dokonania, jednakże termin do wniesienia apelacji (i jej uzupełniania czy modyfikowania w zakresie zarzutów) już minął.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Wobec braku formalnego zarzutu nie można się było do niego ustosunkowywać. Ty niemniej, niezależnie od powyższego, nieusuwalnego na etapie rozprawy odwoławczej, braku, Sąd Okręgowy		

skontrolował wyrok w całości z uwagi na treść art. 440 kpk. I tak, w pierwszej kolejności Sąd nie znalazł podstaw, w tym również mając na uwadze kierunek zaskarżenia wyroku, by dopatrzeć się jakichkolwiek nieprawidłowości w procesie gromadzenia i oceny dowodów. Sąd I instancji zaakceptował w pełni twierdzenia oskarżonego, że to nie on złożył oszukańczą ofertę, objętą treścią zarzutu i wobec braku dowodów przeciwnych ustalił, że oskarżony jedynie „sprzedał” rachunek bankowy, jaki uprzednio założył na swoje dane, osobie z ogłoszenia, która zadeklarowała, że toczy się wobec niej postępowanie komornicze (i potrzebuje rachunku bankowego, którego komornik z nią nie powiąże i nie zajmie środków). Powyższe wyjaśnienia pozwoliły Sądowi I instancji na dokonanie ustaleń, że to nie oskarżony bezpośrednio oszukał pokrzywdzonego przy transakcji z 5 lipca 2021 r., ale wcześniej, w nieustalonym czasie, do tej daty, ułatwił innej nieustalonej osobie dokonanie tego oszustwa, umożliwiając jej skorzystanie ze swego rachunku bankowego – nie tyle chcąc, co w zamiarze, by ta osoba popełniła przestępstwo. Oskarżony nie kwestionował udostępnienia innej osobie swego rachunku, nie było też kwestionowane samo dokonanie oszustwa i w tym zakresie ocena dowodów nie mogła być uznana za nieprawidłową. Kwestią sporną pozostawała prawidłowość ustalenia umyślności i zamiaru oskarżonego w zakresie przestępczego wykorzystania jego rachunku przez tę inną, nieustaloną osobę. W tym zakresie zgodne z wyjaśnieniami oskarżonego było uznanie, że wiedział on, że jego rachunek bankowy ma zostać

wykorzystany niezgodnie z prawem – wszak nabywca wskazywał, że potrzebuje go, by ukryć swe pieniądze przed komornikiem, tak by nie mógł ich zająć. W tym świetle oczywistym jest, że oskarżony wiedział i jeśli nawet nie było to celem jego działania, to w pełni godził się na to, by nabywca wykorzystał jego rachunek, by ukryć składniki majątku przed wierzycielem (art. 300 kk). Okoliczność, czy oskarżony wiedział, jakie konkretnie przestępstwo nabywca rachunku zamierza z jego wykorzystaniem popełnić, czy będzie to tylko jedno przestępstwo, czy może posłuży on również np. do prania brudnych pieniędzy, zwykłego oszustwa przy sprzedaży internetowej, wyłudzenia „na wnuczka” czy najpierw do weryfikacji przy zakładaniu innego rachunku bankowego czy może w dłuższej perspektywie czasowej całej zorganizowanej grupie przestępczej do szeregu czynów – nie ma decydującego znaczenia dla ustalenia jego świadomości oraz zamiaru i wypełnienia tym znamion pomocnictwa do popełnienia przestępstwa. W pełni słusznie Sąd wziął tu pod uwagę również zeznania świadka D. S., który wskazał na okoliczności, z których wynika, że oskarżony miał z doświadczenia świadomość, do jakich przestępczych celów może posłużyć udostępniony innej osobie rachunek bankowy.

W sytuacji, gdy za prawidłowe należało uznać tak ocenę zebranych dowodów, jak i dokonane na ich podstawie ustalenia faktyczne, nie było podstaw, by kwestionować prawidłowość przyjętej przez Sąd I instancji kwalifikacji prawnej. Oskarżony, przekazując przysłemu sprawcy oszustwa

dane dostępne do rachunku bankowego, który posłużył do założenia kolejnego rachunku bankowego, na który pokrzywdzony wpłacił pieniądze i z którego sprawca przestępstwa je wypłacił, zdecydowanie i niewątpliwie ułatwił temu sprawcy popełnienie tego przestępstwa, bowiem oczywistym jest, że dość łatwo jest kogoś oszukać i doprowadzić go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem; problemem jest właśnie użycie takich metod działania, by organy ścigania nie były w stanie idąc „za pieniędzmi” dotrzeć do rzeczywistego sprawcy i pociągnąć go do odpowiedzialności. Mając również własne doświadczenia w tym przedmiocie, ale i wiedzę ogólną, powszechną, oskarżony wiedział, że pomaga innej osobie w popełnieniu jakiegoś przestępstwa oraz że bez jego pomocy jego popełnienie byłoby co najmniej utrudnione. Przyjęta przez Sąd meriti kwalifikacja prawna przypisanego oskarżonemu czynu nie budzi więc żadnych wątpliwości.

Nie znalazł Sąd również żadnych podstaw do uznania wymierzonej oskarżonemu kary za nadmiernie surową. Zagrożenie ustawowe od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności oraz wcześniejsza karalność oskarżonego, w tym za przestępstwa podobne, uzasadniają wymierzoną mu, niewiele poza minimum wykraczającą, karę 7 miesięcy pozbawienia wolności, nawet jeśli jego działanie miało jedynie formę zjawiskową pomocnictwa. Nie budzi też wątpliwości wysokość orzeczonego obowiązku naprawienia szkody. Niezależnie od tego, jaka kwota dotarła ostatecznie do sprawcy przestępstwa (skoro nie oskarżonego), pokrzywdzony

został doprowadzony przestępczym działaniem do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie ponad 7 tysięcy złotych i taką kwotę tytułem odszkodowania na jego rzecz należało zasądzić. Nie można bowiem na pokrzywdzonego przestępstwem przerzucać ciężaru dochodzenia choćby części utraconych środków od potencjalnie innych zobowiązanych do ich zwrotu podmiotów. To przestępcy doprowadzili do utraty środków przez pokrzywdzonego i to oni winni je w całości zwrócić i nawet jeśli inne podmioty (jak organizacje płatnicze) mogłyby w części im w tym pomóc, ciężar dochodzenia tych środków (być może na niepewnej i kosztownej drodze sądowej, np. z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia) nie może być przez Sąd karny przerzucany na pokrzywdzonego.

Wniosek

O zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia zarzucanego mu czynu

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji skutkowałą niezasadnością wniosku

OKOLICZNOŚCI **PODLEGAJĄCE**
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU

1.

Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Całość wyroku	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Bezasadność apelacji i brak okoliczności, podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II, III	Zgodnie z treścią art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia apelacji, wniesionej wyłącznie przez oskarżonego (jego obrońcę), koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi skarżący. Na koszty postępowania odwoławczego składają się koszty obrony, przydzielonej z urzędu, opłata w wysokości należnej za I instancję oraz ryczałt za doręczenia korespondencji – w kwocie 20 zł. Od kosztów tych sąd jednakże oskarżonego zwolnił, mając na uwadze jego sytuację finansową i odbywane kary izolacyjne, utrudniające podjęcie zatrudnienia.

PODPIS

--

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana